

Ted' už máme, co jsme chtěli

 prvnizpravy.cz/sloupky/ted-uz-mame-co-jsme-chteli

Zbyněk Fiala

žurnalista

Do rachoty zvesela! Vítězství generála Petra Pavla bylo drtivé, jeho řeči o hodnotách zabraly, aniž by je musel někde moc rozebírat.

Přesněji, nikdo se ho neodvážil na takové věci podrobně vyptávat. Nezbyvá než se radovat, že už to máme za sebou. Pokud však i v Česku má být nejvyšší úřad obsazen na bázi takovéto mcdonaldizované kampaně, kdy na obsahu nezáleží, kdoví, jestli ten úřad vůbec potřebujeme.

Andrej Babiš neuspěl s tématem míru, protože se ho pak sám zalekl a tvrdil, že se spletl. Generál uspěl s tím, že se vydával za reprezentanta „pravdy, důstojnosti a respektu“, což by bez jednosměrné palby spřátelených médií nikoho nenapadlo. Prezidentské volby tak připomínaly jízdu opilého řidiče, který má jen mlhavou představu o situaci před sebou. Všechna hlavní média s krátkou výjimkou první prezidentské debaty na Nově nám vnucovala prefabrikovaný obraz favorita, který byl nejlepší, když mlčel.

Je to další doklad toho, že demokracie, o které jsme snili v listopadu 1989, nepředstavuje nízké hrušky, po kterých stačí natáhnout ruku. Není možná bez svobodných médií, ale ty jsou obětí lépe situované svobody podnikání. Kdo má peníze, má pravdu. Ani veřejnoprávní média nemohou dost bránit veřejnost proti úkladům politických kartelů, když jsou zároveň těmi samými politiky kontrolována. Příslušné rady se volí v parlamentu.

V demokratické společnosti by měli soupeřit o prezidentské křeslo jasně profilovaní zástupci levice a pravice. Nic takového se nestalo. Pravicová vláda žádného vlastního kandidáta nenabídla, a nakonec se zmohla jen na podporu hned trojice kandidátů, aby se kvůli takové malichernosti nepoprala. Levici nemáme, dokázala se sama mistrně pohrbít. Teď už se zabývá jen trapnými pokusy o to, kdo se dostane blíž k závěti s výčtem zbylého majetku. Čili kdo nakonec zpeněží naděje bojujících generací.

Dějiny učí, že občas se dostane k moci vizionář, který národu ukáže cestu. Tahle zásoba se nám však příliš rychle vyčerpala. Na profesora Masaryka vlastně nikdo nedokázal plnohodnotně navázat. Až proběhne inaugurace nového nejvyššího představitele ČR dva dny po narozeninách TGM (narodil se 7. března 1850), tatíček může plně vychutnat výhodu, že je dávno mrtvý.

Prožíváme zlomovou chvíli. Ponechme stranou vtípkování, cože je to za generála, když potřebuje volby, aby se stal prezidentem. Ruská armáda postupuje na donbaské frontě, sice pomalu, ale den co den. Ukrajincům docházejí zbraně i vojáci. Ze severu má přivalit krutá zima, až se na Evropu vylije arktický vzduch po rozpadu polárního víru, jak už víme od meteorologů TV Nova. Je možné, že to válčení ukončí příroda ještě než stačí přijet německé tanky. A kdyby ne? V Česku už se mluví o mobilizaci.

Když generál Pavel v prezidentské debatě odmítl myšlenku referenda, protože pro něco takového ještě nejsme dost zralí, v pozadí byla nepochybně obava z referenda o NATO. O vstupu do EU jsme hlasovali, ale o vstupu do NATO ne, ostatně, o rozdělení Československa taky ne. Profesor Petr Drulák mluví otevřeně o vazalském postavení České republiky, kde NATO je jedním z

nástrojů, jak nás zbavit práva volby. V NATO se velí. Právě teď, kdy jde o život jen proto, že se mělo NATO posunout až k ruským hranicím, bychom si měli vynutit právo vyjádřit se, zda v takovém expanzivním spolku skutečně chceme být.

Rakousko v něm není a nezabilo ho to. Jistě, zavázalo se k tomu před odchodem sovětských okupačních vojsk, ale dnes to vyznívá jako výhoda. Mělo kliku. Dovedu si představit alternativní společenství středoevropských zemí, tedy Česka, Slovenska, Maďarska a Rakouska, které by spolupracovaly v oblasti teritoriální obrany a pustily by z hlavy ozbrojené expedice v cizím zájmu.

Naše vlast není dokonalá. Přemnožili se tu politici a političtí pleticháři. Lehkovážnost, s jakou se pouští naprosto neznalý člověk do vedení státu, naznačuje, že politici tu nemají hlavní slovo. Mohou je však zprostředkovat. Proto by bylo lépe, kdyby těch politiků nebylo tolik, aby na ně bylo lépe vidět. Prezidentskou funkci jsme zdědili z historie, ale ta vznikla jako role zakladatele, ne cestujícího obchodníka s vzorníkem hodnot. Stejně zbytečný je senát nebo krajské zřízení.

Prezidentské volby jen zvýraznily potřebu zásadní revize toho, v čem žijeme. Osobně jsem přesvědčen, že náprava může přijít jen zdola, od stále soběstačnějších a sebevědomějších obcí. Dnes o tom mohou jen snít, ale tlak nejrozličnějších monopolů a cizích zájmů je tak silný, že už s pouhými sny nevystačí. Obcím může být jedno, kdo je v Praze prezidentem. Na stěny učeben a starostovy kanceláře samozřejmě patří, ale svobodně mluvit o tom, co opravdu chceme, lze jedině dole. V hospodě cenzor neuspěje.

Možná, že je dobře, že zrovna teď je to tak naléhavé. Větší svoboda je možná díky novým technologiím, které umožňují udělat v malém takřikajíc doma to, co se dříve dalo jen koupit z velkovýroby někde jinde. Komunitní

energetika je jen začátek. To je skutečná revoluce. Není první, ale snad už čtvrtá nebo pátá. Nicméně byl to nástup první průmyslové revoluce, co spustilo naše národní obrození. Kyvadlo dějin se vrací, oslovuje nás znovu. A udělalo by to, ať by to místo na Hradě vyhrál kdokoliv.

Zbyněk Fiala

vasevec.info